

BİLGENER SİRKÜLER

25 Haziran 2025/ 34

Yeni Yatırım Teşvik Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği Yayınlandı.

30.05.2025 tarih ve 32915 sayılı Resmi Gazete’de 9903 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar yayımlandı. Söz konusu karar ile 2012/3305 sayılı Karar ile Cazibe Merkezleri Programını düzenleyen 2018/11201 sayılı Karar yürürlükten kaldırıldı.

9903 sayılı Karar öncesindeki düzenlemelere istinaden alınmış teşvik belgeleri ile ilgili uygulamalara, belgenin dayandığı Karar çerçevesinde devam edilebilecek. Yeni düzenleme öncesinde yapılmış ve sonuçlandırılmamış müracaatlar ise müracaat tarihinde yürürlükte bulunan Kararlar çerçevesinde sonuçlandırılacak. Dolayısıyla yürürlükten kaldırılan Kararlara istinaden teşviklerden yararlanılmaya bir süre daha devam edilebilecek.

Yeni teşvik sisteminde ise yatırımlar; **Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi** başlığı altında Teknoloji Hamlesi Programı, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı, Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenmektedir.

Sektörel ve Bölgesel Teşvik Sistemi başlığı altında ise Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi ve Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi olarak desteklenecektir.

Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında desteklenen yatırımlar bölgesel teşvikler ile aşağıdaki destek unsurlarından yararlandırılabilir:

- Gümrük vergisi muafiyeti,
- Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası.
- Vergi indirimi.
- Faiz veya kâr payı desteği
- Makine desteği.
- Yatırım yeri tahsisi.

Sektörel Teşvik Sistemi kapsamında desteklenen yatırımlar bölgesel teşvikler ile aşağıdaki destek unsurlarından yararlandırılabilir:

- Gümrük vergisi muafiyeti,
- Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası.
- Vergi indirimi.
- Faiz veya kâr payı desteği
- Yatırım yeri tahsisi.

Söz konusu yeni teşvik sistemine ilişkin uygulamayı düzenleyen Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/1) 21.06.2025 tarih ve 32933 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Bilgener Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

Buyaka İş Merkezi
Kule: 2 No: 22
34771 Ümraniye/ İstanbul

+90 216 651 4 651
info@bilgener.com
bilgener.com

Bilgener; vergi, denetim ve danışmanlık alanlarına odaklanan uzman firmalardan oluşan profesyonel hizmetler sağlayıcı grubudur. 1995 yılından bu yana deneyim ve uzmanlığı birleştiren benzersiz yaklaşımıyla hem yerel hem de küresel girişimcilere rehberlik etmektedir.

Türkiye’de faaliyet gösteren girişimcilerin operasyonel ihtiyaçlarına yönelik kapsamlı ve yüksek kaliteli hizmetler sunan **Bilgener**, yönetim süreçlerini hızlandırarak doğru kararlar almayı kolaylaştırır. Müşterilerimize tek bir noktadan sağladığımız çözüm odaklı hizmetlerle, sürdürülebilir büyümeyi destekliyoruz.

Müşterilerinin sınır ötesi muhasebe, denetim, vergi ve danışmanlık ihtiyaçlarını karşılamak üzere profesyonel hizmet firmaları tarafından kurulan Londra merkezli **Morison Global**’in 2002 yılından beri Türkiye bağımsız üyesiyiz. **Morison Global**, International Accounting Bulletin tarafından yayımlanan 2024 World Survey’e göre dünyanın en büyük 9’uncu uluslararası birliğidir.

İlgili Tebliğ'de yer alan başlıca düzenlemeler aşağıda özetlenmiştir:

1. Teşvik Belgesi Müracaatı

Gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, birlikler, iş ortaklıkları, kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları yüzde elliye geçen kurum ve kuruluşlar) ile kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri kullanıcı aracılığıyla Bakanlık internet sitesi vasıtasıyla E-TUYS üzerinden **elektronik ortamda** teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaat edebilir.

Kuruluş süreci tamamlanmamış şirketler müracaat edemez.

Yatırım tutarı 1 milyar TL ve üzerinde olan yatırımlar için 17/10/2016 tarihli ve 2016/9495 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararın EK-1'inde belirtilen formatta hazırlanmış fizibilite raporu aranır.

Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında değerlendirme süreci devam eden yatırım projeleri, yatırımcı talebine istinaden ilgili programa başvuru tarihinden itibaren geçerli olmak kaydıyla Sektörel Teşvik Sistemi kapsamında yer alan diğer teşvik uygulamaları çerçevesinde değerlendirilebilir ve teşvik belgesi düzenlenebilir. Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamındaki başvurunun olumlu sonuçlanması durumunda Sektörel Teşvik Sistemi kapsamında düzenlenen belgeye ilişkin destekler olumlu sonuçlanan programa uygun olacak şekilde revize edilebilir.

2. Teşvik Belgesi Kapsamında Değerlendirilmeyen Harcamalar

- Müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları,
- Ham madde, ara malı, işletme malzemesi ve yedek parça,
- Kullanılmış yerli makine ve teçhizat,
- Karayolu nakil vasıtaları ve her türlü binek araçları (sağlık ve belediye hizmetlerinde kullanılan araçlar ile madencilik yatırımlarında, apronda veya limanda kullanılan trafiğe çıkamayacak nitelikte olan araçlar hariç),
- Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar dışındaki diğer yatırımlar için uçak ve helikopter,
- Mevcut makine ve teçhizatın tamir, bakım ve revizyonuna yönelik harcamalar,

değerlendirmeye alınmaz.

Sektörel Kısıtlamalar

Turizm ve sağlık yatırımlarında odalar ve ortak kullanım alanlarındaki makine ve teçhizat, endüstriyel mutfak ekipmanları, tanı ve tedaviye ilişkin tıbbi cihazlar, çamaşırhane ekipmanları, soğuk hava depoları, ısıtma-soğutma sistemleri (tesisat hariç) ile yangın uyarı ve söndürme sistemleri **dışında kalan** ekipmanlara makine ve teçhizat listelerinde yer verilmez.

Eğitim, kreş ve gündüz bakım evi yatırımlarında derslik, laboratuvar ve ortak alanlarda kullanılan demirbaşlar, endüstriyel mutfak ekipmanları, toplantı ve spor salonu demirbaşları, ısıtma-soğutma sistemleri (tesisat hariç) ile yangın uyarı ve söndürme sistemleri dışında kalan ekipmanlara makine ve teçhizat listelerinde yer verilmez.

Kur Farkı ve Faizler

Teşvik belgesi kapsamı yatırımların finansmanında kullanılan kredilere ilişkin faiz giderleri ve döviz kredisi ya da dış kredi ile sabit kıymet temin edilmesi nedeniyle ortaya çıkan kur farklarının, teşvik belgesi kapsamı **sabit kıymetin aktifleştirme tarihine kadar maliyete intikal ettirilen kısmı dışında kalan** kur farkı ve faiz gideri teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilmez.

3. Belirli Yatırımlarda Aranılan Nitelikler

- **Güneş enerjisine dayalı elektrik üretimi yatırımlarında;** güneş panellerinin üretim süreci ingot dilimleme aşamasından veya öncesindeki bir aşamadan başlayarak yurt içinde üretilmiş hücreden üretilmiş olması ve güneş paneli taşıyıcı konstrüksiyon sistemlerinin yurt içinde üretilmiş olması gerekir.
- **Rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretimi yatırımlarında;** kanat ve kulelerin yurt içinde üretilmiş olması, 1/1/2026 tarihi itibarıyla yapılacak müracaatlara istinaden düzenlenmiş teşvik belgeleri kapsamı yatırımlarda ise kanat, kule, jeneratörün veya naselin jeneratörünün yurt içinde üretilmiş olması gerekir. Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) ihaleleri sonucu sözleşme imzalama hakkı kazanmış olan ve yine bu tarihten önce ön lisans veya lisans almış olan rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretimi yatırımlarında bu nitelik aranmaz.
- **Veri merkezi yatırımlarına** yönelik komple yeni veya tevsi niteliğinde teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaatlarda, TS EN 50600 standardı kapsamında minimum Kullanılabilirlik Sınıfı 3 (AC:3), minimum Koruma Sınıfı 4 (PC:4), minimum Enerji Ayrıştırma Seviyesi 3 (GL:3) olan TSE Veri Merkezi Tasarım Belgesinin sunulması gerekir. Teşvik belgesine konu veri merkezinde kısmi hesaplama yapılmayan tam doluluk oranında "Güç Kullanım Etkinliği (PUE)" değerinin azami 1,65 olması ve en az 2 telekom operatörüne ait fiber optik kablunun sonlanması gerekir. Yatırımın tamamlanmasını müteakip, bu fıkrada belirtilen standartların sağlandığına ilişkin TSE Veri Merkezi Tesis Belgesinin sunulması zorunludur.
- **Bulut hizmeti sağlayıcıları tarafından yapılacak asgari 200 milyon TL tutarındaki yatırımlarda,** bilgi teknolojisi ekipman ve yazılım yatırımlarının kurulacağı veri merkezlerinin TSE Veri Merkezi Operasyon Belgesi bulunması ve bu veri merkezlerinde en az 2 telekom operatörüne ait fiber optik kablunun sonlanması zorunludur. Bu yatırımlar ile kurulacak altyapı birden fazla veri merkezinde yer alabilir.
- **Elektrikli araçlar ve elektronik cihazlar için şarj istasyonlarının işletilmesine yönelik yatırımlara** teşvik belgesi düzenlenebilmesi için her bir ünitenin asgari 120 kW hızlı şarj kapasitesine sahip olması gerekir. 1/1/2026 tarihi itibarıyla teşvik belgesi kapsamında temin edilecek ünitelerin yurt içinde üretilmiş olması gerekir.

4. Yatırım Cinsleri

Teşvik belgeleri kapsamında yapılacak yatırım cinsleri komple yeni, tevsi, modernizasyon, ürün çeşitlendirme, entegrasyon ve nakilden oluşur. Eski düzenlemeden farklı olarak nakil de yatırım cinslerine eklenmiştir.

5. Stratejik Hamle Yatırımları

Stratejik hamle yatırımları Tebliğ'in (1) numaralı ekinde aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

1. Yakıt ve kimyasalların yeşil teknolojilerle üretimine yönelik yatırımlar.
2. Hammadde bağımlılığını azaltacak, büyük ölçekli petro-kimya yatırımları.
3. Yüksek katma değerli bor ve bor türevi ürünlerin üretimi.
4. Kömür ve biyokütleden değerli kimyasalların üretilmesi.
5. Doğal ürünlerden üretilen ve doğada tamamıyla çözünen ürünlerin üretimi.
6. Birincil veya ikincil kaynaklardan nadir toprak elementi ve lityum üretimi.
7. Yüksek katma değerli aşı, ilaç, tıbbi cihaz, referans malzeme, tanı kiti ve yapay zekâ tabanlı sağlık teknolojileri üretimine yönelik yatırımlar.
8. İlaç etken maddesi ve biyo benzer ilaç üretimi yatırımları.
9. Tıbbi görüntüleme cihazları alanında kullanılan kritik teknolojileri içeren alt bileşenlerin üretimi.
10. Elektronik haberleşme şebeke ve altyapı bileşenlerinin üretimine yönelik yatırımlar.
11. Yarı iletkenler ve bileşenleri üretimine yönelik yatırımlar.

12. Algılayıcı üretimi ile bu üretim ile entegre yüksek teknolojlili ürün üretimi.
13. Yüksek katma değerli enerji depolama ve güç elektroniği üretimine yönelik yatırımlar.
14. Büyük ölçekli, Ar-Ge tabanlı, dijitalleşme amacına hizmet eden makine üretimi yatırımları.
15. Yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör üretimi ile hidrojen üretimine yönelik elektrolizör üretimi yatırımları.
16. Hidrojen yakıt hücresi ve bileşenleri ile hidrojen temelli motor üretimine yönelik yatırım.
17. Batarya, algılayıcı, elektronik kontrol üniteleri, elektronik gösterge, elektrikli motor sistemleri ve otomotiv yazılımı gibi yeni nesil mobilite teknolojilerine yönelik yatırımlar.
18. Fosil yakıt kullanmayan ulaştırma araçları üretimi.
19. Lokomotif ve tren seti üretimi.
20. Doğal ve sentetik elyaf hammaddeleri üretimi.
21. İleri teknoloji üretim prosesi içeren teknik tekstil ürünleri.
22. Akıllı tarım uygulamalarına yönelik yüksek teknolojlili ürünler.
23. Demir-çelik hariç olmak üzere, birincil kaynaktan entegre değerli ana metaller ve diğer demir dışı metallerin üretimi.
24. Yüksek teknoloji geliştiren yenilik tabanlı savunma sanayi yatırımları.
25. Bakanlık tarafından hit30.sanayi.gov.tr internet sitesinde ilan edilen HIT-30 Programı yatırım konularında gerçekleştirilecek yatırımlar.
26. Uluslararası firmaların küresel tedarik zincirlerine entegrasyon özelliği taşıyan ara malı üretimine yönelik yatırımlar.

Söz konusu yatırımlar Karar ve Tebliğ’de yer alan kriterlere göre katma değer hesabına tabi tutulur. Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenecek projelerin ve sağlanacak destek unsurlarının belirlenmesine ilişkin nihai karar yetkisi Komiteye aittir. Komite, fizibilite raporu ve EK-3’te yer alan puanlama tablosunda belirtilen kriterler çerçevesinde değerlendirme yapmak üzere tüm üyelerin katılımı ile toplanır. Her bir üye tarafından 100 puan üzerinden yapılan puanlama sonucunda, üyelerin yarısından fazlasının 70 ve üzeri puan vermesi ve projeye ilişkin puan ortalamasının en az 70 olması durumunda proje olumlu sonuçlandırılabilir.

6. Faiz ve Kar Payı Desteği

- Teşvik belgesinde faiz veya kâr payı desteği öngörülen yatırımcılar faiz veya kâr payı desteğinden yararlanabilmek için Genel Müdürlük ile protokol imzalayan aracı kurumlardan birine başvurur. Aracı kurum tarafından yapılan değerlendirme sonucunda kredi kullanımı veya finansal kiralama sözleşmesi yapılması uygun görülen projelere ilişkin faiz veya kâr payı desteği müracaatları, yatırımcı adına protokolde belirtilen esaslar çerçevesinde aracı kurumca Genel Müdürlüğe yapılır. Müracaatın, Genel Müdürlük tarafından yapılacak değerlendirme sonucu uygun görülmesi gerekir.

- Faiz veya kâr payı desteği ödemesinin yapılabilmesi için yatırımcı tarafından;

a. 5510 sayılı Kanun uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığının veya tecil ve/veya taksitlendirildiğinin ya da yapılandırıldığının ve yapılandırmanın bozulmadığının,

b. 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesi uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı tahsilat dairelerine müracaat tarihinden önceki on beş gün içinde vadesi geçmiş borcunun olmadığının,

tevsik edilmesi gerekmektedir.

7. Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Karara göre, bölgesel teşvik kapsamında sigorta primi işveren hissesi desteği verilmektedir. Söz konusu destek işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının altıncı bölgede tamamı diğerlerinde yarısı şeklinde sağlanır. Söz konusu destek aşağıdaki süreler için sağlanmaktadır:

Bölgeler	Uyumlama Süresi
1	-
2	1 Yıl
3	2 Yıl
4	4 Yıl
5	8 Yıl
6	12 Yıl

- Sigorta primi işveren hissesi desteği, komple yeni yatırımlarda teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilen yatırımla sağlanan istihdam, diğer yatırım cinslerinde ise mevcuda ilave edilen istihdam için uygulanır. Komple yeni yatırım dışındaki yatırım cinslerinde, aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı işçi sayısının mevcut istihdamın altında olması halinde ilgili ay için prim desteği uygulanmaz.
- İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutar ile Bakanlıkça karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı ödemiş olması gerekir. İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

8. Teşvik Belgesi Revizesi

- Teşvik belgesinde kayıtlı olan değerlerde, tevsik edilen bilgi ve belgelere istinaden yapılacak değerlendirme sonucunda Genel Müdürlük tarafından yatırımın her aşamasında değişiklik yapılabilir.
- Teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarında veya belgede kayıtlı diğer bilgilerde değişiklik olması durumunda, yatırımcı tarafından revize gerekçesi ve ilgili bilgi ve belgeler ile birlikte Bakanlığa müracaat edilerek teşvik belgesinin revizesi talebinde bulunulur. Genel Müdürlük tarafından yapılacak değerlendirme neticesinde gerekçesi uygun bulunan teşvik belgeleri revize edilebilir.
- Yatırımcı bilgilerinde (ünvan, vergi dairesi, iletişim bilgileri ile diğer bilgiler) değişiklik yapılması durumunda Bakanlığa müracaat edilmeksizin yatırımcı adına kullanıcı söz konusu değişiklikleri E-TUYS'ta günceller.

İlgili Tebliğe **buradan** ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

BİLGENER